

Llicenciatura en Ciències religioses

Fe i Ciència i inculturació de la fe

- **Titulació:** Llicenciatura en Ciències Religioses
- **Modalitat:** Iscreb Presencial
- **Semestre:** 2n | **ECTS:** 5 | **Hores de classe setmanals:** 3
- **Àrea:** Diàleg | **Període lectiu:** 2n semestre
- **Professorat:** [Dr. Andreu Ibarz i Mellado](#) | [Dr. Ramon M. Nogués i Carulla](#) | **Llengua:** Català

Justificació

En un Institut Superior de Ciències Religioses i especialment en l'especialitat de diàleg, és necessari que es tracti de les relacions entre la fe i la cultura en general, i les relacions entre fe i ciència en particular (tant des de la biologia com des de la física). De fet, ha estat en aquests camps on s'han produït malentesos i fins i tot polèmiques. Aquest curs vol encarar els temes i superar falsos plantejaments.

Requisits i orientacions prèvies

Cap.

Competències i Objectius

1. Transversals

Capacitat d'anàlisi i síntesi

Coneixements generals bàsics

Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat

Aprenentatge

Capacitat per a generar noves idees (creativitat)

Coneixement de cultures i costums d'altres països

2. Específiques de la Llicenciatura en diàleg interreligiós, ecumènic i cultural

Fonamentar i aplicar models operatius de diàleg intercultural i interreligiós respectuosos amb la singularitat de les tradicions espirituals

Fer-se càrrec dels problemes que en el passat i en el present han tingut les relacions entre les ciències i la fe, i destriar i aclarir els temes

1. Conèixer les relacions entre el món de la cultura i la visió cristiana.
2. Dur a terme una revisió crítica del desenvolupament històric d'aquesta relació, que a voltes ha estat conflictiva.
3. Realitzar una síntesi personal dels dos àmbits.
4. Assolir els criteris fonamentals per tal de resoldre els possibles conflictes que es poden plantejar en un futur en aquesta qüestió.

Continguts

I. Inculturació de la fe

1. Diverses definicions de cultura. Evangelització de la cultura. Història de les relacions entre Església i cultures
2. Progrés i cristianisme. Un cas concret de les relacions entre fe i cultures
3. La inculturació de la fe. L'ús en les ciències antropològiques. L'ús eclesial. Aportacions de la fe a la cultura. Aportacions de la cultura a la fe.
4. Cultura catalana i cristianisme. Institucions de diàleg entre la fe i la cultura.

II. Fe i ciència

El diàleg amb la biologia

1. Origen de la vida i estructura química dels processos vitals. Mecanismes evolutius. Com veu la ciència avui l'evolució de la vida. Qüestions tradicionals de relació ciència-fe en relació a aquests punts.
2. Els processos d'hominització i els seus mecanismes i ambients. Visió actual de les ciències sobre l'evolució de les espècies humanes.
3. La singularitat biològica humana. Situació de l'espècie en una eventual perspectiva de progrés biològic. La constitució dels humans: teories dualistes, monistes emergentistes febles i fortes, etc.
4. La Biosfera i la seva estructura general. Debat sobre la presència humana i el futur sostenible de la Biosfera.

El diàleg amb la física

1. La física com a cosmovisió: de la física aristotèlica a la física newtoniana, i de la física newtoniana a la teoria de la relativitat i la teoria del caos.
2. L'estructura de la matèria. De l'atomisme grec a l'atomisme quàntic. Les grans sorpreses conceptuals: indeterminisme i entrelaçament.
3. L'origen i l'evolució de l'univers. Bases i fronteres de la cosmologia actual.
4. La tecnologia i el planeta: energia, telecomunicacions, satèl·lits, residus, canvi climàtic.
5. La matèria viva: del llenguatge molecular de la vida a l'enginyeria genètica.

Metodologia i Avaluació

Treball a l'aula

1. Lliçons magistrals: 30%.
2. Diàleg a l'aula i activitats diverses: 10%.

Treball fora de l'aula:

1. Estudi personal: 35%.
2. Elaboració treballs finals: 25%.

Cada part de la matèria s'avaluarà a partir de l'elaboració d'un treball específic i de la tasca i implicació dels alumnes a la dinàmica de l'assignatura. La nota final de la matèria s'obtindrà calculant la mitjana de les tres parts.

Bibliografia

I. Inculturació de la fe

BENEDICTO XVI (RATZINGER, J.), *Fe y Ciencia. Un diálogo necesario*. Santander: Sal Terrae, 2011.

Concili Vaticà II, *Constitució Gaudium i Spes*.

Laïdi, Z. *Malaise dans la mondialisation*. Paris: Textuel, 1997.

Martín Velasco, J. *El malestar religioso de nuestra cultura*. Madrid: Paulinas, 1993.

Matabosch, A.; Lluís, P. *El repte actual de la inculturació*. Barcelona: Claret, 1995. (Quaderns de la FJM, 33).

Navarro LECANDA, A.M. "Colloquium salutis". *Para una Teología del diálogo eclesial. Un dossier*. Vitoria.Gasteiz: ESET, 2006.

O'Leary, J., *La verité chrétienne à l'âge du pluralisme religieux*. Paris: du Cerf, 1994.

"Qüestions de vida Cristiana", articles als nn. 122, 156, 157, 167, 171, 181, 190.

Pontificio Consejo para la cultura, *Para una Pastoral de la Cultura* (1999).

II. Fe i ciència

Doncel, Manuel G. 2001-02: *El diálogo teología-ciencias hoy: I Perspectiva histórica y oportunidad actual, II Perspectivas científica y teológica*, Cuadernos "Institut de Teologia Fonamental" ns. 39-40, Editorial de Cristianisme i Justícia.

(Aquests dos quaderns segueixen exactament la Part II del programa. En ells es dóna molta bibliografia complementària, la major part, però, en anglès.)